

Nhân định:

Tác giả Đào Như

PHÍA SAU NHỮNG KHỦNG HOẢNG Ở UKRAINE

ĐÀO NHƯ

Nga bị loại trừ ra khỏi danh sách G8 hôm thứ Hai 24-3 tại buổi họp bất thường G7 ở Dan Haag, La Haye. Liên sau đó, hôm thứ Ba 25-3, tại buổi họp Thượng Đỉnh về An ninh Hạt Nhân tại La Haye Tổng thống Hoa Kỳ, Barack Obama và Liên minh Châu Âu-EU-đều đồng ý: Trong trường hợp Nga biết tự dừng lại, sau khi đã chiếm Crimea, Mỹ và EU sẽ không tiến hành thêm nữa những biện pháp trừng phạt kinh tế với Nga. (*U.S. President and his allies agree to hold off on more damaging economic sanctions unless Moscow goes beyond the seizure of Crimea*). Phải chăng đây là một quyết định của Tổng thống Obama và EU cho Nga cơ hội để tiến đến bàn đàm phán giải quyết những khủng hoảng còn tồn đọng tại Ukraine và việc Nga xâm chiếm Crimea được coi như chuyện đã rồi?

Khi nghe được nguồn tin này, Tổng thống Nga, Vladimir Putin liền có đáp ứng tích cực. Từ Moscow, Tổng thống Nga, Vladimir Putin tuyên bố Nga sẵn sàng tiếp tục những tiếp xúc với mọi bên có liên hệ, ở cấp cao chính phủ ngay cả cấp lãnh đạo Nhà nước. Do đó, Ngoại trưởng Nga, Sergei Lavrov đồng ý gặp gỡ vị tương nhiệm của chính phủ lâm thời Ukraine, Ngoại trưởng Andriy Deshchytsia, nội trong ngày 24-3, cũng tại Dan Haag, La Haye, mặc dầu trong quá khứ Sergei Lavrov kiên trì từ chối không chấp nhận đối thoại trực tiếp với ngoại trưởng của chính phủ lâm thời Ukraine. Chính Sergei Lavrov thường tỏ ra thách đố với việc Nga có thể bị trục xuất ra khỏi khối G8 và ông cho rằng chuyện đó không có gì là quan trọng với Moscow. Tại buổi họp tại Dan Haag, hôm 24-3, ngoại trưởng Ukraine Andriy Deshchytsia tố cáo Nga đã gây áp lực quân sự trên mạn sườn phía đông của nước ông. Trong khi Sergei Lavrov phản biện cho rằng Nga không cố ý gây áp lực quân sự với Ukraine. Cuối cùng hai ngoại trưởng, Lavrov và Deshchytsia đều đồng ý với quyết tâm sẽ không leo thang chiến sự tại Ukraine.

Cùng ngày, Putin tỏ thái độ hòa hơn nữa khi ông đồng ý để cho phái bộ Thanh Tra An Ninh Châu Âu-OSCE-vào thanh tra an ninh ở Ukraine. Putin cũng nhấn

mạnh không cho phép phái bộ OSCE đến thanh tra Crimea, có lẽ Putin viện dẫn rằng Crimea đã là một phần lãnh thổ Nga.

Về phía chính phủ lâm thời Ukraine cũng tuyên bố hôm 24-3: Kiev sẽ rút toàn bộ lực lượng quân đội Ukraine ra khỏi Crimea kể cả các căn cứ Hải, Lục, Không quân.

Từ Vatican City, châu Âu, ngày thứ Sáu 28-3 trong lúc điện đàm với Tổng thống Vladimir Putin, Tổng Barack Obama tố cáo Moscow đang tập trung quân đội sát biên giới của Ukraine. Tổng thống Obama kêu gọi Nga hãy sớm rút quân đội ra khỏi biên giới Ukraine. Obama cho rằng việc một lực lượng lớn của quân đội Nga tập hợp sát biên giới Ukraine là một động thái bất thường dù cho dưới danh nghĩa tập trận.

Theo nguồn tin AFP, vào ngày 29-3, (ngày và giờ châu Âu) Tổng thống Nga Vladimir Putin lại có cuộc điện đàm với Tổng thống Hoa Kỳ, Barack Obama để bàn về đề xuất của Hoa Kỳ trong việc tìm kiếm một giải pháp ngoại giao cho cuộc khủng hoảng tại Ukraine. Trong lúc điện đàm, Tổng thống Obama cũng nhắc lại đề xuất của Ông và EU vào ngày 25-3 tại thương đỉnh An ninh Hạt Nhân tại La Haye: *“Trong trường hợp Nga biết dừng lại, sau khi đã chiếm giữ Crimea, Mỹ sẽ không tiến hành thêm nữa những trừng phạt kinh tế với Nga-US and his Allies-EU-agree to hold off and more damaging economic sanctions unless Moscow goes beyond the seizure of Crimea”*.

Nhân buổi điện đàm kéo dài một tiếng đồng hồ này, tổng thống Obama thúc dục Tổng thống Putin tránh tăng quân số sát biên giới Ukraine dưới bất cứ hình thức nào và Obama hứa Chính phủ Hoa Kỳ sẽ tiếp tục ủng hộ giải pháp ngoại giao nhằm tháo gỡ căng thẳng hiện nay tại Ukraine. Một lần nữa Tổng thống Obama khẳng định đề xuất hòa đàm của Mỹ hôm 25-3 tại La Haye có thể trở thành hiện thực chỉ khi nào Nga không có thêm hành động xâm phạm chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ của Ukraine.

Cuối cùng Vladimir Putin và Barack Obama đã đồng ý các Ngoại trưởng Mỹ và Nga sẽ gặp nhau để bàn những bước tiếp theo, những dự án hòa đàm trong tương lai ...Có điều rất tế nhị ở đây: Để tránh những bất trắc có thể xảy ra ngoài ý muốn của cả hai, Tổng thống Hoa Kỳ Obama đề nghị với Tổng thống Nga, Putin, những trao đổi trong cuộc điện đàm này, phải được lập thành biên bản, giấy trắng mực đen.

Trong lúc điện đàm với TTK-LHQ, ông Ban Kee moon, hôm 29-3, từ Moscow, Tổng thống Nga, Vladimir Putin cũng cam kết Nga không hề có ý định đưa quân vào Ukraine.

Như vậy có những chỉ dẫn rõ ràng tất cả mọi phía liên hệ đến khủng hoảng Ukraine đều cố ý xuống thang, hòa hoãn vì mỗi bên đều có giới hạn do những khó khăn riêng, hoặc kinh tế, hoặc chính trị, hay cả hai, mặc dầu lợi ích đầu tư kinh tế của Mỹ, Nga và các cường quốc châu Âu chẳng chịt đan xen nhau trên khắp mặt địa cầu. Nhất là Liên minh Châu Âu rất khó thực hiện giấc mộng lớn trừng phạt kinh tế Nga. Ngay cả Vương quốc Anh, một nước có bộ mặt kinh tế trông có vẻ sáng sủa, có nhiều nguồn lợi ích đầu tư cùng khắp thế giới, nhưng nền kinh tế Anh cũng tiềm ẩn biết cơ mang nào khó khăn: Thị trường tài chính London hiện nay là nơi các nhà giàu Nga đang đầu tư vào địa ốc, và mua nhiều cổ phần khác tại Thị trường Chứng khoán London lên đến 400 tỷ Mỹ kim. Các nhà đầu tư Nga đã trả cho các Ngân hàng Cổ vấn tại London, hằng năm, lên đến 300 triệu Mỹ kim. Trung bình các chuyên viên tư vấn ngân hàng tại London được các nhà đầu tư Nga trả lương từ 1500 Mỹ kim đến 2500 Mỹ kim cho mỗi giờ làm việc. Thử hỏi làm sao họ có thể từ bỏ phúc lợi to lớn như vậy chỉ vì những khủng hoảng tại Ukraine! Hôm 24-3 vừa thoáng nghe Nga bị loại trừ khỏi danh sách G8, thị trường tài chính của Đức lên cơn rún động, chỉ số thị trường chứng Khóan Đức chao đảo bấp bênh. Bất buộc Chancellor Angela Merkel phải lên tiếng: Vấn đề loại trừ Nga ra khỏi danh sách G8 cần phải tham khảo ý kiến một lần nữa với các nhà lãnh đạo của 28 quốc gia thành viên Liên minh châu Âu-EU. Các quốc gia châu Âu phần lớn đều lệ thuộc vào nguồn dầu khí cung cấp từ Nga. Hơn 40% khí đốt của Đức nhập cảng từ Nga. Lithuania, một thành viên cỡ nhỏ của NATO hôm 25-3 cũng vừa kêu gọi Thượng viện Hoa kỳ tăng gia xuất khẩu khí đốt sang châu Âu và lãnh đạo của Lithuania thú nhận tại hội nghị An ninh Hạt nhân La Haye là Lithuania *'lệ thuộc chính trị'* vì nguồn khí đốt của Lithuania hoàn toàn nhập cảng từ Nga, nói đúng hơn là hoàn toàn do Nga cung cấp. Mặt khác, cho rằng Mỹ có thể tăng gia xuất khẩu khí đốt sang châu Âu, trên con đường di chuyển dầu khí vận dậm xa xôi với cơ mang phí tổn, liệu giá khí đốt cung cấp từ Mỹ có được hời như khí đốt cung cấp từ Nga?

Hôm 25-3, lãnh đạo Úc tại thượng đỉnh An Ninh hạt nhân tại La Haye yêu cầu loại bỏ Nga ra khỏi danh sách thành viên G20 tại buổi họp thượng đỉnh của tổ chức này vào tháng 11 sắp tới tại Brisbane. Đề xuất này của Úc bị nhóm BRICS

phản đối dữ dội. Trung Quốc, Nam Phi, Brasil. Ấn độ đều cho rằng quyền lợi của các thành viên G20 tùy thuộc vào tổ chức G20. Không một thành viên nào tự tiện đơn phương áp đặt chế tài một thành viên khác. BRICS ra thông cáo chung bên lề thượng đỉnh An ninh Hạt nhân tại La Haye hôm 25-3: *"The custodianship of the G20 belongs to all member-states equality and no one member-state can unilaterally determine its nature and character"*. Thế mới biết các quốc gia đang phát triển vẫn tiếp tục đứng sau Nga, hỗ trợ Nga.

Biết được nhược điểm kinh tế và chính trị quân sự của Châu Âu, Tổng thống Barack Obama trong một buổi tiếp xúc với báo giới địa phương La Haye hôm 24-3, đã khẳng định lại sự hỗ trợ của Hoa Kỳ với liên minh quân sự NATO. Tổng thống Obama không ngớt lời ca tụng NATO: "NATO là liên minh quân sự mạnh nhất trong lịch sử nhân loại...Giờ đây NATO là cơ sở bảo đảm an ninh chung cho châu Âu..." Tuy nhiên liền sau đó Tổng thống Obama cũng nhắc nhở: "chúng tôi muốn thấy nhiều đồng minh châu Âu thực hiện những cam kết của mình về chi phí quân sự". Phải chăng ông Obama kêu gọi Âu châu phải biết tự lực kinh tế trong lúc đối phó với Nga qua sự kiện khủng hoảng ở Ukraine.

Thật vậy, chính Hoa Kỳ cũng có những giới hạn vì khó khăn kinh tế, tình trạng chung cả thế giới, hoặc vì do chính sách cắt giảm chi phí của chính phủ để giảm bớt thâm thủng ngân sách quốc gia, nhất là do sự cắt bớt ngân khoản dành cho Quốc phòng. Với một quá khứ mang nhiều thương tích của hai cuộc chiến Iraq, Afghanistan, nước Mỹ hôm nay đã chán nản chiến tranh. Hơn thế nữa, trong tình hình hiện tại Obama đang cần sự hợp tác của Putin để giải quyết hồ sơ Vũ khí Hóa học của Syria-Vũ khí Hạt nhân của Iran, của Bắc Triều Tiên và cuộc triệt thoái toàn bộ lực lượng quân đội Hoa Kỳ ra khỏi mặt trận Afghanistan trước cuối năm 2014 mà một phần lãnh thổ của Nga ở mạn Tây Bắc Trung Á, được Putin cho phép Mỹ sử dụng như là một *bypass* để di chuyển quân đội Mỹ ra vào mặt trận Afghanistan.

Hôm 24-3 lại có thêm một biểu lộ thái độ hòa hoãn của Nga, ngoài sự kiện Ngoại trưởng Nga đồng ý ngồi lại hòa đàm với Ngoại trưởng Ukraine, người phát ngôn bộ Kinh tế Nga lên tiếng cảnh báo sự suy sụp của nền kinh tế Nga trước những khủng hoảng tại Ukraine, tiền vốn đầu tư thất thoát ra nước ngoài lên đến 70 tỷ USD nội trong 3 tháng đầu năm 2014 cao hơn tổng số cả năm của năm 2013. Sự kiện này nói lên được phần nào sự thật của nền kinh tế Nga hiện tại

cũng có những vây khốn của nó. Căn bản nền kinh tế Nga hiện tại là nền kinh tế xuất khẩu, không phải xuất khẩu những mặt hàng tiêu dùng có sức cạnh tranh cao hiện đại mà là xuất khẩu dầu khí, một nhu yếu phẩm toàn cầu. Trong hiện tại Nga đang bị sức ép cạnh tranh thị trường dầu khí, mặc dầu giá dầu thô vẫn còn cao \$110 mỗi thùng. Nhờ thế, Nga thu về mỗi năm \$220 tỷ USD trong đó có \$160 tỷ USD nhờ bán dầu khí cho các quốc gia cộng đồng Âu châu. Tuy nhiên ngoài dầu khí, sự thâm hụt cán cân mậu dịch của Nga tạo ra do những mặt hàng xuất khẩu khác của Nga sẽ lên 10% GDP của Nga. Theo dự đoán của WB, GDP của Nga năm 2014 là \$3930 tỷ. Ngoài ra giá cả mặt hàng dầu khí biến đổi không chừng. Mỹ chỉ cần tuyên bố tăng cường sản xuất và xuất khẩu dầu khí ra cùng khắp thế giới, tất nhiên giá thị trường quốc tế dầu khí sẽ xuống ngay lập tức theo sự xuống cấp của nền kinh tế xuất khẩu dầu khí của mọi quốc gia chứ không phải riêng gì Nga. Đó là chưa nói đến mức độ lạm phát ở Nga hiện tại là 7% trong khi mức độ lạm phát của những quốc gia đang phát triển cùng hoàn cảnh với Nga đều dưới 4%.

Khi Nga chiếm giữ Crimea, chính phủ Hoa Kỳ đưa ra những biện pháp trừng phạt bằng hạn chế Visa, và đóng băng tài khoản ở các ngân hàng tại Mỹ và châu Âu của một số viên chức nhà nước Nga. Đáp lại, Nga cũng ra lệnh trừng phạt tương xứng nhằm vào một số nhà lập pháp Hoa Kỳ. Những biện pháp trừng phạt ngoại giao này được tiếng vang gọi là 'trừng phạt' trong thực tế, hầu như không mấy hiệu năng (*Toothless*).

Như vậy sự thật cuối cùng là gì? Phía sau những khủng hoảng của Ukraine là gì? Phải chăng những khủng hoảng ở Ukraine chỉ là những '*chuyển tác*' của những khủng hoảng của chính Âu châu. Châu Âu hôm nay, già cỗi tiềm ẩn quá nhiều suy yếu nhất là về kinh tế như chúng ta thấy ở trên. Chính những suy yếu kinh tế và '*hội chứng lão hóa*' của châu Âu đã khiến châu Âu không đủ khả năng làm chùn bước Putin, biểu tượng của một nước Nga hiện đại, năng động và đầy tham vọng. Chính những yếu kém của Châu Âu hiện nay đã vực dậy giấc mộng của Putin: Phục hưng ảnh hưởng của Liên Xô cũ tại các nước Cộng Hòa Đông Âu trước năm 1991, năm Liên Bang Xô Viết sụp đổ, và một lần nữa Putin muốn khẳng định với cộng đồng châu Âu sự hiện hữu ảnh hưởng mạnh mẽ của Nga trên toàn thể châu Âu. Đứng trước sự kiện Nga sát nhập Crimea, Liên minh châu Âu-EU- gồm cả thầy 28 quốc gia Âu châu, chỉ biết xếp hàng đứng sau lưng Hoa

Kỳ, kêu gọi sự trợ giúp của Tổng thống Mỹ, Barack Obama, chống đỡ và ngăn chặn những bước tiến thêm nữa của Putin.

Thế giới vừa thở ra nhẹ nhõm như vừa thoát khỏi cơn ác mộng 'Đại chiến Thế giới lần thứ III' - khi nghe lời hiệu triệu của tổng thống Barack Obama truyền đi từ The Hague, thủ độ Hà Lan, từ Thượng đỉnh An ninh Hạt nhân Toàn cầu hôm 25-3: "Nếu Nga biết dừng lại sau khi chiếm giữ Crimea, Hoa Kỳ và Liên minh châu Âu sẽ không tiến hành thêm nữa những biện pháp trừng phạt kinh tế chống Nga..". Đây là thông điệp vô cùng quan trọng của Hoa Kỳ có khả năng khai thông mọi bế tắc còn tù đọng trong hồ sơ Ukraine. Thế giới cũng vô cùng hoan hỷ trước đáp ứng tích cực của Tổng thống Nga, Vladimir Putin. Bằng giấy trắng mực đen Tổng thống Nga, Vladimir Putin cam kết với Tổng thống Hoa Kỳ, Barack Obama, với Tổng Thư Ký LHQ, Ban Kee moon, hôm 29-3 từ Moscow rằng: "Nga không hề có ý đánh chiếm Ukraine..."./.

ĐÀO NHƯ

Thetrongdao2000@yahoo.com

Oak Park, Illinois-USA

March-29-2014

GHI CHÚ VỀ NGUỒN

Tất cả dữ kiện trong bài viết đều dựa trên những website sau đây:

1-PUTIN ĐIỆN ĐÀM VỚI OBAMA VÊ KHỦNG HOẢNG UKRAINE

http://www.bbc.co.uk/vietnamese/world/2014/03/140329_putin_obama_call_ukraine.shtml

2- OBAMA URGES RUSSIA TO PULL BACK TROOPS FROM UKRAINE BORDER:CBS

<http://news.yahoo.com/obama-urges-russia-pull-back-troops-ukraine-border-110455725.html>

3- WEST, RUSSIA SIGNAL LINE DRAWN IN UKRAINE

<http://news.yahoo.com/west-russia-signal-line-drawn-ukraine-crisis-112326995.html>

4- ASIA WILL NOT ISOLATE RUSSIA

http://www.atimes.com/atimes/Central_Asia/CEN-01-250314.html

5- RUSSIA NOT CLINGING G8 IF WEST DOES NOT WANT IT- RUSSIAN FM

<http://rt.com/news/lavrov-g8-crimea-kerry-933>

6- WHY EUROPE WON'T ANNEX UKRAINE

<http://rt.com/op-edge/eu-annex-ukraine-nato-agreement-829>